

EGYHÁZI ÉLET — HÍREK

Egyházi Képviseelő Tanács

Az E. K. Tanács december 1-én tartotta évi 4. ülését, melynek legfontosabb tárgya a Főtanács előkészítése volt. A tárgysorozat rendjén a következő fontosabb jelentések és előterjesztések hangzottak el: jelentés a megelőző ülés óta elnökiileg elintézett ügyekről, az állandó bizottságok jegyzőkönyveinek bemutatása, előterjesztés a Teológiai Intézet fenntartására és a teológiai hallgatók ösztöndíjai megállapítására, az 1982. évre vonatkozó esperesi vizsgálószéki jegyzőkönyvek, az 1983. évi egyházköri közgyűlések jegyzőkönyveinek bemutatása, az egyházközségek, esperesi hivatalok és az egyházi központ 1984. évi költségvetésének megállapítása, az E. K. Tanács általános jelentésének előterjesztése.

Egyházi Főtanács

A Főtanács december 10—11-én tartotta évi rendes gyűlését. Megnyitó beszédében dr. Barabássy László főgondnok rámutatott arra, hogy a béke ügye mennyire veszélyeztetett. Kihangsúlyozta, hogy az Unitárius Egyház támogatja hazánk bel- és külpolitikáját, békétörekvéseit, az általános nukleáris leszerelés érdekében. Az elmúlt időben egyházunk az evangélium szellemében tevékenykedett és végezte Isten- és emberszolgálatát.

A Főtanács kiemelkedő tárgysorozati pontja volt dr. Kovács Lajos püspök előterjesztése a Szocialista Demokrácia és Egység Frontja leszerelési- és békefelhívásáról. Az előterjesztést számos főtanácsi tag hozzászólása követte. A Főtanács egyhangúlag csatlakozott a SZDEF felhívásához s erről táviratot küldött Nicolae Ceausescu államelnöknek. Ugyanakkor levelet intézett az Egyesült Államok és a Szovjetunió, valamint több európai ország bukaresti nagykövetségéhez a béke, a leszerelés és a középhatósugarú nukleáris rakéták európai telepítése ügyében.

A továbbiakban dr. Kovács Lajos terjesztette elő püspöki jelentését. Ezt követően elhangzott az Egyházi Képviseelő Tanács általános jelentése, valamint a Nyugdíjpénztár működéséről szóló beszámoló. Végül a Főtanács elfogadta az egyházi központ 1984. évi költségvetését.

A Főtanácsi Bizottság általános összegező jelentésének felolvasását követően dr. Gyarmathy Árpád főgondnok záróbeszédében méltatta a fontosabb egyházi eseményeket, megállapítva: „Mindnyájan hitben és lélekben, Egyházunk iránti szeretetben megerősödvé térhetünk vissza otthonainkba.”

A főtanácsi istentiszteleten szombat este Lőrinczi Károly aranyosrákosi lelkész prédikált Ézs 9, 1—5, vasárnap délelőtt pedig Lakatos Gyula homoródkarácsonyfalvi lelkész végezte a szószéki szolgálatot Ézs 11, 1; 9, 5 alapján. Az énekvezérei teendőket mindkét alkalommal Halmágyi Pál bethlenszentmihályi lelkész végezte. A közebeden a hagyományos köszöntőt a Berde-serleggel Balla József, a kolozs-tordai egyházkör felügyelőgondnoka mondta.

Egyházköri közgyűlés

A maros-küküllői egyházkör okt. 8—9-én tartotta évi rendes közgyűlését Dicsőszentmártonban. A gyűlés tárgysorozatán a következők szerepeltek: főhatósági leiratok, az esperes évi jelentése, szórványgondozási, katekizációs, család- és beteglátogatási, valamint a pénztárvizsgáló bizottság jelentése. A legtöbb felszólaló az énekvezérképzés, szószéki szolgálat, az orgonák javítása, az egyházi beszédek tematikája, a hívek ki- és beköltözése, a magyarsárosi egyházközségben felmerült nézeteltérések kérdéseivel foglalkoztak.

Az egyházköri közgyűlés alkalmával szombat este Szén Sándor jobbágyfalvi lelkész 1Móz 8, 21—22 alapján, vasárnap délelőtt pedig dr. Szabó Árpád teol. tanár, az egyházi központ kiküldöttje Mt 5, 13—14 alapján mondott egyházi beszédet.

Lelkeszi értekezletek

A kolozs-tordai és a maros-küküllői egyházkör lelkészei nov. 9-én Marosvásárhelyen értekezletet tartottak dr. Kovács Lajos püspök elnökletével, aki előadást tartott a leszerelés és a béke ügyéről, majd felolvasásra került a Szocialista Demokrácia és Egység Frontja leszerelési- és békefelhívása. Ezt követően számos hozzászólás hangzott el. Az értekezleten a köri lelkészek mellett részt vettek: dr. Erdő János főjegyző, dr. Barabássy László főgondnok, Andrási György előadótanácsos, Inezeffy Károly és dr. Murvay Sámuel felügyelőgondnokok.

A székelykeresztúr-udvarhelyi és sepsiszentgyörgyi egyházkör lelkészei nov. 10-én tartották értekezletüket Székelyudvarhelyen, Dr. Kovács Lajos püspök előadást tartott a leszerelés és a béke kérdéséről, ezután felolvasták a Szocialista Demokrácia és Egység Frontja Felhívását. A lelkészek számos hozzászólással tettek tanúbizonyságot őszinte békeakaratukról. Az értekezleten részt vettek: dr. Erdő János főjegyző, dr. Barabássy László főgondnok, Andrási György előadótanácsos és Szabó Sándor, a sepsiszentgyörgyi egyházkör felügyelőgondnoka.

Lelkésznevelés

Az 1983—84. tanév I. félévi előadásai a Teológiai Intézetben dec. 20-án fejeződtek be.

A teológiai hallgatók karácsonykor légátusi szolgálatot végeztek egyes egyházközségekben.

Személyi változások

Nyugalomba vonult okt. 1-től, 41 évi szolgálat után Simó Attila nyárádszentmárton-csikfalvi lelkész. Teológiai tanulmányait a kolozsvári Unitárius Teológiai Akadémián végezte 1938—1942. években. Rendes lelkési minőségben működött 1942—1945-ig Kocsordon, és 1946-tól nyugalomba vonulásáig Nyárádszentmárton-Csikfalván. A maros-küküllői egyházkör egyik kiemelkedő lelkészetétől vált meg. Isten áldása legyen további életén.

Kinevezések

Szász Ferenc marosvásárhelyi segédlelkész okt. 1-től áthelyezést nyert az 1. sz. kolozsvári egyházközségbe.

Az 1983-ban végzett teológiai hallgatók a következő egyházközségekbe kaptak gyakorló segédlelkési kinevezést okt. 1-i hatállyal:

Márkos Ervin Kidébe és a hozzátartozó filiákba és szórványokba, Székely Miklós Csegezbe, Nagy László Marosvásárhelyre és Orbán Fitori Dezső a székelymuzsnai egyházközségbe.

Varga Sándor, volt vadadi segédlelkész, egyhangú meghívás alapján dec. 1-től rendes lelkésznek neveztetett ki a nyárádszentmárton-csikfalvi egyházközségbe.

Buzogány Sándor, iklandi gyakorló segédlelkész dec. 1-től áthelyezést nyert a vadadi egyházközségbe.

Felekezeti teológiai konferencia

A 42. felekezeti teológiai konferencia nov. 24—25. napjain tartotta munkálatait a szebeni Ortodox Teológiai Intézet rendezésében. A konferencia tematikáját képezte: Luther Márton születésének 500. évfordulója és az Egyházak Világtanácsa júl. 24. — aug. 10. között a kanadai Vancouverben tartott 6. Nagygyűlése. Három előadás hangzott el: 1. *Luther Márton és az egyház reformációja ökumenikus nézőpontból.* — előadó dr. Hermann Pitters szebeni evangélikus professzor; 2. *Luther az Ortodox Egyháztól és az Ortodox Egyház Lutherről* — előadó dr. Ioan Ică szebeni ortodox professzor; 3. *Az Egyházak Világtanácsa Vancouver-i 6. Nagygyűlésének kiértékelése* — előadó dr. Emilian Popescu bukaresti ortodox professzor.

Az előadások és az azokat követő hozzászólások méltatták Luther reformációjának történelmi fontosságát, s egyben ökumenikus jelentőségét. Luthertől idegen volt a gondolat, hogy új egyházat alapítson, benne élt és akart élni az egyházban. Tudatában volt a különböző egyházak létének, de ennek ellenére egységet látott

a kereszténységben. Ujjászületést akart a Szentírás értelmében s ennek külső vetületeként az egyház megújítását. Korának gyermeke volt, így teológiája is saját korában gyökerezik. Luther a hit hőse, akinek példája számunkra is útmutatás: a semper reformanda nem egyetlen ember vagy kor feladata, hanem minden emberé és minden korszaké, így a miénk is.

Dr. Kovács Lajos püspök hozzászólásában így méltatta a reformátort: „Számunkra Luther életműve azért alapvető fontosságú, mert ő a Bibliát, mint a keresztény hit alapját központi jelentőségűvé tette. Prédikációinak és előadásainak anyanyelven való előadásával példát mutatott egyházunk megalapítójának, Dávid Ferencnek és az azutáni nemzedéknek... A Biblia tanulmányozása tekintetében is új utat nyitott a Biblia könyveinek értékelésével és bírálatával. Ezáltal a tudományos bibliakutatás elindítója lett.”

A Vancouver-i Nagygyűlés, amelynek főtémája „Jézus Krisztus — a világ élete” volt, üzenetében újból hitet tett az élet, mint Isten ajándéka mellett. Az élet a maga teljességében az Istennel való szeretetközösséget tükrözi. De csak akkor élhetjük meg ezt a teljességet, ha az ember is ilyen szeretetközösségben akar élni Istennel, embertársával és a világgal. Ez a teljes élet a társadalmi igazság és a béke megvalósulásában lehet csak valósággá. Napjainkban a háború réme, amelyet a felgyorsult fegyverkezés hoz egyre közelebb, fenyegeti az életet. Egyesíteni kell minden erőt, hogy megállíthassuk a fegyverkezést. Az életet, mely Isten ajándéka, meg kell védeni. A béke fájának gyökere az igazságosság.

Dr. Kovács Lajos a kiértékeléshez hozzászólva ezeket mondta: „Az unitárius egyház hitelvi okokból nem tagja az Egyházak Világtanácsának. De ki szeretném hangsúlyozni, hogy az Unitárius Világszövetség (IARF) programja és munkája az Egyházak Világtanácsa célkitűzéseivel gyakorlatilag nagyon közel áll, vagy azzal azonos.”

A konferencia 2. napjai programját az egységes román állam megalakulása 65. évfordulójának szimpozion képezte. Az előadók hangsúlyozták 1918. december 1. jelentőségét a román nép történelmében és annak hatását az új típusú társadalmi rend és a modern Románia megteremtésében.

A konferencia ismételten bizonyította és erősítette az egyházaink között fennálló testvéri kapcsolatot népünk szolgálatában.

Pályázat

Az E. K. Tanács pályázatot hirdet egyházi énekszövegek írására, illetve a jelenlegi szövegek átírására egy új énekeskönyv szerkesztése céljából. Az énekszöveg-pályázatok 1984. dec. 1-ig küldendők be. A pályadíjat E. K. Tanács állapítja meg.

E. K. Tanács az 1983. nov. 30-i határidővel meghirdetett prédikáció, agenda és imapályázat, valamint a dr. Dakó Bálint főtanácsi tag által kezdeményezett teológiai dolgozatok beadási határidejét 1984. júl. 1-ig meghosszabbítja.

Lelkészeiktató

■ *Sándor Botond* nagyenyedi lelkészt nov. 13-án iktatták be hivatalába. A kinevezési iratot Göncz Mihály alsófelsőszentmihályi lelkész olvasta fel. Benedek Sándor esperes 1Tim 3, 13 alapján iktatta be az új lelkészt, aki 2Tim 2, 22 alapján tartotta meg beköszöntő prédikációját. Ezt követően dr. Kovács Lajos püspök szolgálatát következt, aki Lk 22, 24—27 versek alapján szólott a lelkész és a gyülekezet feladatairól. Dr. Kovács Lajos püspök afiát Benedek Sándor esperes és Vernes Attila keblitanácsos köszöntötték az egyházkör ill. az egyházközség részéről. Az egyházkör lelkészei nevében Szabó Zoltán sinfalvi lelkész mondott beszédet. A testvérelekezeti üdvözlétét Jakab Zsigmond református, Kókai József katolikus és Tocánel Ioan ortodox lelkész tolmácsolták. Az ünnepély után a gyülekezet tagjai és a vendégek szeretetvendégségben vettek részt.

■ *Varga Sándor* nyárádszentmárton-csikfalvi lelkész beiktatása dec. 4-én történt. Kolcsár Sándor esperes beiktató beszéde után az új lelkész tartotta meg beköszöntő prédikációját Mt 5, 48 alapján. Üdvözlétet hangzottak el a gyülekezet részéről; az egyházkör nevében Inczeffy Károly felügyelő gondnok, a köri lelkészek nevében pedig Csongvay Attila szentgericei lelkész mondott beszédet. Az ünnepélyen dr. Barabássy László főgondnok képviselte az egyházi központot. Az ünnepély szeretetvendégséggel ért véget.

■ A nagyváradi egyházközség nov. 27-én avatta fel ünnepélyes keretek között új templomát és lelkészi lakását. A nagyváradi hívek az egyetemes egyház, az egyházközségek és lelkészek áldozatkésztségének segítségével vásárolták meg az új épületet. A szószéki szolgálatot dr. Kovács Lajos püspök végezte Mk 6, 30—31 és 1Pt 2, 5 versek alapján. Benedek Sándor esperes beszéde és Boda József helybeli lelkész beszámolója után a gyülekezet és a testvérelekezetek részéről üdvözlések hangzottak el. Az ünnepségen jelen voltak az egyházi központ részéről még dr. Barabássy László főgondnok, dr. Erdő János főjegyző és András György előadó. A felavatási ünnepélyt szeretetvendégség követte.

■ *Smith, Roy*, az angol unitárius egyház főtitkára és az IARF alelnök október 8. és 14. között látogatást tett egyházunknál. Vendégünket hazai tartózkodása idején dr. Kovács Lajos püspök és dr. Erdő János főjegyző kísérték. Okt. 9-én vasárnap délelőtt istentisztelet keretében a főtitkár prédikált az ürmösi egyházközségben, este pedig a brassói templomban; közben meglátogatta a nagyajtai és a bölöni egyházközségeket. Másnap a Vallásügyi Hivatal fogadta az angol unitárius egyház főtitkárát. Okt. 11-én vendégünk látogatást tett a Protestáns Teológiai Intézetnél és az Ortodox Érsekségen. A délutáni órákban aranyosmenti egyházközségeket látogatott meg: Torda, Alsófelsőszentmihály, Sinfalva, Várfalva, Aranyosrákos, Kövend és Bágyon. A következő nap az ádamosi, küküllődombói és dicsőszentmártoni egyházközségeket kereste fel, este pedig a marosvásárhelyi templomban prédikált. Okt. 13-án látogatást tett a kolozsvári Evangélikus Püspökségen, majd az egyházi központot kereste fel. Délután a kolozsvári 1. és 2. számú egyházközségeket látogatta meg.

Smith, Roy elutazása előtt kifejezésre juttatta köszönetét egyházunk iránt a meleg fogadtatásért.

■ A Magyarországi Unitárius Egyháznak október 15—16. napjain tartott zsinatán részt vettek dr. Kovács Lajos püspök, dr. Kovács Lajosné főtisztelendő asszony és dr. Barabássy László főgondnok. A zsinat a 2. hatéves ciklusra újraválasztotta dr. Ferenc József püspököt és Bartók Béla főgondnokot.

■ A Montpellier-i Protestáns Történelmi Társulat előadásai sorában, dr. André Gounelle teológiai tanár október 15-én előadást tartott Dávid Ferencről: *Az erdélyi Dávid Ferenc, a 16. század radikális lelkésze, a türelem apostola és az Unitárius Egyház megalapítója* címen. Az előadó több alkalommal meglátogatta egyházunkat és tagja az IARF-nek.

■ A *vakok Bibliájának* kiadó az N.Sz.K-beli Darmstadt-ban tanácskoztak egy újabb kiadásról. A statisztikai adatok szerint a világon mintegy 42 millió vak ember él. A vakok Braille-írásában eddig 55 nyelven jelentették meg a teljes Szentírást vagy egyes biblia könyveket.

HALOTTAINK

Bálint Albert a székelykeresztúri egyházkör volt felügyelő gondnoka október 1-én Rugonfalván elhunyt. Temetésén Bárány József esperes szolgált.

Dr. Szent-Iványi Sándor a kolozsvári Unitárius Teológiai Akadémia volt tanára, a Lancaster-i (USA) egyházközség nyugalmazott lelkésze 81 éves korában, október 16-án Clinton-ban elhunyt.

Szent-Iványi Sándor 1902. január 18-án Marosvásárhelyen született. Teológiai tanulmányait a kolozsvári Unitárius Teológiai Akadémián végezte el és a chicagói Meadville/Lombard intézetben folytatta tanulmányait és szerzett tudományos fokozatot. A kolozsvári egyházközségnek lelkésze, majd a Teológiai Akadémia tanára lett; 1939—1945 között Budapesten szolgált mint lelkész és püspöki helynök. 1945—1947 között a Jamaica Plain, 1951—1955-ig a Sudbury, 1955—1975 között a Clinton és Lancaster egyházközségekben működött mint lelkész. A gyászistentiszteletet október 23-án a Lancaster-i templomban tartották.

Dr. Gyulafalvi Tamásné dr. Gyergyay Judit ny. orvos életének 71. évében december 27-én Zilahon elhunyt. 1973—1983 között Főtanácsunk tagja volt. Temetésén — a kolozsvári Házsongárdi temetőben — a lelkészi szolgálatot dr. Kovács Lajos püspök és dr. Erdő János főjegyző végezte.

Dr. Kovács Lajos: *Részvétel az evangélium ügyében*. Egyházi beszédek lelkeszeink és hiveink használatára. Kiadja az Unitárius Egyház, Kolozsvár-Napoca, 1983. 231 l.

Dr. Kovács Lajos püspök munkája nemcsak hiánypótló, hanem útmutató is egyben az unitárius életeszmény időszerű Isten- és emberszolgálatban való megélésében.

A kötet az utóbbi harminc esztendőben, különböző alkalmakkor elhangzott prédikációinak egy részét tartalmazza, valamint két temetési beszédet. A kötet három fejezetből áll: I. Egyházi beszédek, mely 27 különböző alkalmakkor elmondott prédikációgyűjtemény; II. Bibliamagyarázatok, összesen 12; III. Temetési beszédek, összesen 2. A kötet gazdagsága és mély tartalma mellett 41 beszéd bizonyít minden értékelésnél is meggyőzőbben. Igen sokatmondó, hogy 49 bibliai textust magyaráz, de úgy, hogy azokból a tudományos igényesség, a bibliakutatás legújabb vívmányainak eredményei sugároznak a legfőbb cél érdekében: élővé tenni a vallásszösséget az evangélium szellemében; részt venni az evangélium ügyében; közelebb hozni az embert önmagához, embertársához, társadalmához és gondviselő Istenéhez. Amint a szerző kifejti: „A mi legnagyobb feladatunk a világban az, hogy szüntelenül próbáljuk az örök jézusi parancsolatokat teljesíteni; próbáljunk szüntelenül úgy élni, Istenben olyan gyermeki lélekkel hinni, hozzá úgy imádkozni, felebarátainkat úgy szeretni, az eszméért, a gondolatért úgy helyt állni, amint azt tette Jézus, az ember, a názáreti próféta, és akkor érezni fogjuk, hogy ha minden és mindenki el is hagy életünkben, ő velünk marad örökké. Ecce homo — Íme az ember, őt kövessétek.”

A szerző az előszóban megállapítja, hogy „ezeknek az írásoknak mindenike bibliamagyarázat, mert minden egyházi szolgálatunk alapja a józan ész és a tudományos kutatás eredményeképpen előttünk álló Biblia.” A II. fejezetben ez a kijelentés még hatványozottabban jut kifejezésre, ahol tizenkét bibliamagyarázatot tesz közzé.

A bibliamagyarázatok jellegzetessége a tudományos bibliakutatás legújabb vívmányainak figyelembe vétele és azoknak a mindennapi életbe való átültetése. Így pl. a gonosz szolga példázata magyarázatának konklúziója: „A gonosz szolga példázatából tanuljunk igaz emberséget, tanuljunk embertársainknak a Jézus szellemében megbocsátani, hogy így a mennyei Atya igaz gyermekeivé és embertársainknak valódi felebarátaivá válhassunk.”

A temetési beszédek — dr. Kiss Elek püspök és dr. Mikó Imre főgondnok gyászszertartásán hangzottak el.

A könyv ismertetése helyett annak gazdag tartalma beszél. Kiemeljük azt is, hogy a szerző gördülékenyen, szép gondolati füzésekkel, minden idegen kifejezéstől mentesen fejezi ki mondanivalóját. Így nemcsak a vallási, hanem az anyanyelvi művelődésnek is értékes műve.

Hisszük, hogy ez a könyv lelkeszeinknek és hiveinknek hasznos útmutató marad az istenfűiség eszményének követésében, és segít elmélyíteni és megerősíteni hitünket, hogy teljesebb emberként vehessünk részt hivatásunk megélésében az evangélium ügyében.

Rezi Elek